

Díky golfu jsem se nezbláznil

Když člověka posedne pýcha, dějí se občas věci. Nejinak tomu bylo ve chvíli, kdy Jakubovi Kovaříkovi zavřel řidič tramvaje dveře doslova před nosem. Bleskově se rozhodl, že si to nenechá líbit, tramvaj předběhne a nastoupí na další zastávce. V okamžiku, kdy mu docházel na kolejích dech a konečně si uvědomil, že běh podél tramvaje prostě nezvládne, sklouzla mu noha pod poslední nápravu a kolo mu rozdrtilo kus pravého chodidla.

TEXT: JINDŘICH ŠTĚPÁNEK, FOTO: JANA BRÁBNÍKOVÁ

V sanitce, kterou si ještě stačil mobilem zavolat, požádal, aby ho odvezli do nemocnice na Karlovo náměstí, protože tam má příbuzného lékaře. A omdlel. „Možná to sehrálo důležitou roli, protože na chirurgii se pak nerozhodli nohu hned amputovat, ale pokusili se jí dát ze zbytku kostí dohromady,“ vzpomíná Jakub. „Dnes už vím, že tahle varianta sehrála v mém životě, přestože nohu už stejně nemám, důležitou roli.“

POKUS O ZÁCHRANU TRVAL ROKY

Když se na jednotce intenzivní péče probral, měl čtyři prsty na noze sdrátované, pátý prý už dohromady dát nešel. Vypadalo to nadějně do doby, než se do nohy dostala infekce. Nepomáhala antibiotika, tlaková komora ani další zákroky. Proto musely napadené části pod kotníkem zhruba po měsíci pryč. Lékaři zvažovali plastiku a možnost náhrady vlastní kůží z jiné části těla.

Následovaly dvě operace a pak jedno z nejdůležitějších poznání v životě – pobyt v rehabilitačním zařízení v Kladrubech. „V tu dobu jsem na tom nebyl psychicky nejlépe,“ vzpomíná Jakub. „Věděl jsem, že už nikdy nebudu surfovat nebo jezdit na snowboardu. Chodil jsem o berlích. Když jsem ale viděl kolem sebe lidi, kteří jsou na tom mnohem hůř a dokážou se s tím vyrovnat, hodně mě to posunulo. Pochopil jsem,

Hendigolfisté zahajují osmou sezonu

Počet golfistů s postižením, jimž se už běžně říká hendigolfisté, v Česku roste. Dobré jméno mají i v zahraničí, několik se jich ve svých kategoriích stalo mistry Evropy. Už osmou sezonu zahájili v zimě dvěma soustředěními a kromě domácích a zahraničních turnajů se budou věnovat spolupráci se školami. Český hendigolf totiž dostává nový rozměr – chce naučit hrát děti s postižením společně s těmi zdravými.

„V červnu se proto mimo jiné staneme v Brně spolupořadatelé Evropských her hendikepované mládeže,“ říká prezident České golfové federace postižených golfistů a pětinasobný vítěz Evropského poháru Miroslav Lidinský.

Kolik hendigolfistů už v Česku vlastně hraje?

Máme 180 aktivních hráčů a desítky dalších, kteří golf zatím zkoušejí. Rozjeli

jsme projekt „Golf bez bariér“, který umožňuje lidem s postižením vyzkoušet si, zda jsou schopni hrát. Jde o úspěšný projekt. Spolupracujeme i se třemi desítkami hřišť, která nám vycházejí vstříc, dalších pět se připojí letos.

Pomáháte i ve školách pro děti s postižením?

Samozřejmě. Od loňského listopadu například spolupracujeme se základní

a mateřskou školou pro sluchově postižené v Plzni, kde jsme v zimě dětem připravili golfové tréninky v tělocvičně. V Plzni a Českých Budějovicích jsou nastartovány i golfové akademie, které vedou naši hendigolfoví reprezentanti.

Objevili jste tak už golfové talenty?

Ano, například v Plzni jsou to dva chlapci a jedno děvče, kteří se rychle začali učit,

že není žádné hrdinství se s úrazem porvat, kdo má všech pět pohromadě, tak to dokáže.“

Jenomže to vzal hodně tvrdě, začal na pahýl pravé nohy našlapovat, bolest nebolést, a to nebylo dobře. Kůže na noze nevydržela, následovala proto další operace. Všechno se pak ale přece jen trochu zlepšilo a Jakub s upravenou botou začal znovu chodit.

A vyzkoušel poprvé golf. Následovaly dlouhé měsíce odpalů z rohožky, zprvu se přece jen bál chodit po hřišti. Když si ale konečně udělal zelenou kartu, zdánlivě měl vyhráno. Neobešel sice víc než devět jamek, polykal prášky, ale hrál. V tu dobu začínala Česká golfová asociace postižených CZDGA a Jakub se rozhodl přihlásit. Když však měl v přihlášce vyplnit kolonku „druh postižení“, nevěděl, co napsat. Nakonec si řekl, že vlastně ani tak moc postižený není, a ani si nezaslouží mezi postiženými hrát. Přihlášku proto neposlal. Navíc začal v té době jezdit znovu na motocyklu a golf šel na nějaký čas k ledu. Noha však žádala neustálou péči – každý den ji dezinfikovat, natírat mastí, zavazovat, na noc nechávat větrat. O permanentní bolesti nemluvě. Začal ale znovu trénovat, kdykoliv ušel

devět jamek, musel několik hodin ležet a odpočívat.

Uvažoval proto, co se dá ještě s nohou udělat, aby mu tolik nekomplikovala život. V úvahu přicházela amputace, nebo tzv. lalok, kdy se kus svalů z jiné části těla voperuje k noze a nechá růst. „Druhá varianta znamenala kromě další nejistoty i dlouhodobý pobyt na lůžku – a to už jsem zažít nechtěl, toho jsem měl plné zuby.“ Padlo definitivní řešení nohu uříznout.

OD PROTETIKA K CHIRURGOVI

Po konzultaci s lékařem zvolil opačný postup než obvykle. Zatímco po amputaci se většinou řeší protetika, rozhodl se zvolit nejdříve vhodnou protézu a podle toho nohu nechat amputovat. Stalo se tak v Nemocnici u sv. Anny v Brně. Zatímco protetik, který věděl, jaká protéza bude aktivnímu životu Jakuba vyhovovat, nakreslil na nohu dráhu řezu uprostřed lýtka, večer před operací přišel lékař, který měl službu, a nakreslil na Jakubovu nohu dráhu řezu na holeni. „Co to děláte?“ vyděsil se Jakub. „No tady to zítra řízeme,“ odpověděl lékař. „Ne, já jsem s protetikem domluven jinak, už mi to nakreslil, mám tady svoji čárku, podívejte!“ „Aha, tak pardon, svoji čárku mažu.“

Po deseti letech pokusů a trápení se Jakubovi podle jeho slov konečně ulevilo. „Zatímco jsem celou tu dobu nemohl chodit po tvrdém, noha mě bolela, tak teď bylo všechno jinak. A lepší,“ tvrdí. „Najednou jsem mohl chodit po schodech, bez bolesti hrát golf. Tak jsem neváhal a konečně se do CZDGA přihlásil.“

Psal se rok 2014 a Jakub hrál turnaj v Sokolově. „Šel jsem ve flightu s Mirkem Lidinským a hned na prvním týčku jsem se dozvěděl, že se rozhodně neztratím. Mirkovi jsem totiž nadělil pár metrů.“ Další turnaj hendigolfistů na Darovanském dvoře už Jakub vyhrál. „Golf mě podržel v nejtěžších chvílích, díky němu jsem se nezbláznil,“ tvrdí dnes Kovařík. „Letos v zimě jsem se rozhodl, že golf postavím v životě na první místo. Začnu intenzivněji trénovat, zatím jsem hrál tak šest sedm turnajů za rok a na driving nechodil.“

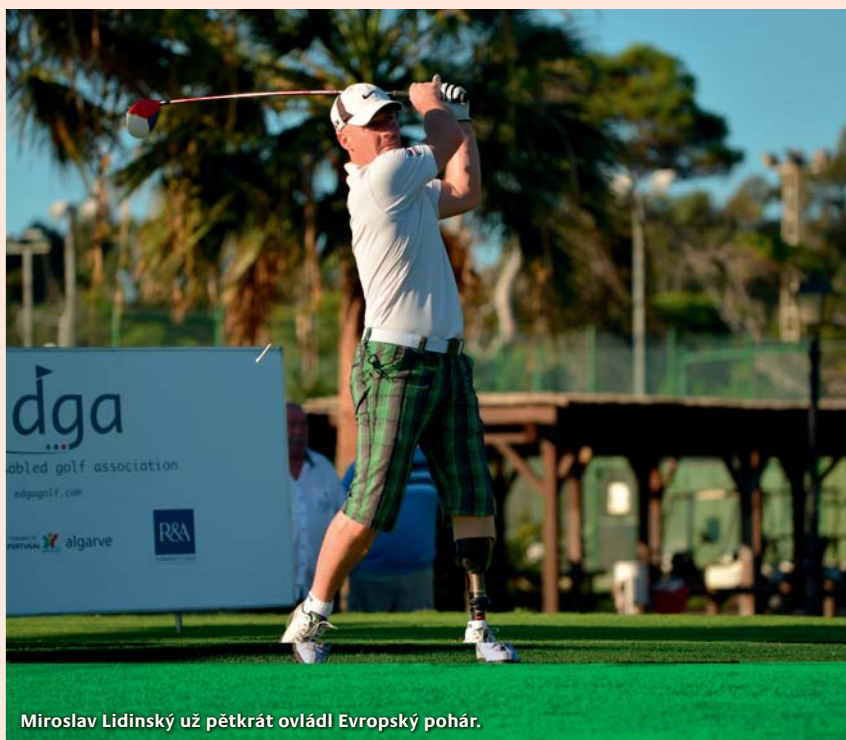
JAKUB KOVAŘÍK

Je členem GK Čechie, HCP 23. Dvojnásobný vítěz Evropského poháru ve stablefordové kategorii. Úraz utrpěl v roce 2004, golf hraje od roku 2007. Letošní sezonu zahájil šestým místem v turnaji Spanish Open ze série European Disabled Golf Tour ve španělské Malaze.

a golf jim skvěle jde. Zkrátka co jim bůh sebral na sluchu, přidal na citu. Spolu pracujeme i s Nadačním fondem Emil, který pomáhá hendikepovaným dětem a mladým lidem sportovat. Učíme tu děti základy golfu a jsem nesmírně rád, že letos v červnu budeme spolupořadatelé Evropských her hendikepované mládeže. Hlavní myšlenkou je inkluze ve sportu, kdy spolu hrají zdravé a hendikepované děti. Hry proběhnou od 7. do 10. června v Brně a jejich součástí bude i první hendigolfový turnaj pro mládež.

Inkluze ve sportu se neobejde bez finančních prostředků. Má český hendigolf sponzory?

Máme podporu od MŠMT, které nám přispívá na reprezentační aktivity, rozvoj mládežnického golfu a další akce. Několikrát jsem jednal s ministryní Kateřinou Valachovou a na inkluzi ve

Miroslav Lidinský už pětkrát ovládl Evropský pohár.

V nejtěžších chvílích podržel Jakuba Kovaříka právě golf.

Teď mě trénuje Michaela Valášková z Hradce Králové, což je trenérka reprezentace CZDGA. Už jsem s ní letos absolvoval řadu hodin na drivingu.“

Jakubova bilance úspěchů je přesto slušná. K těm pozoruhodným patří loňský longist drive na Slapech v délce 267 metrů. Osobní rekord si ale přivezl

sportu jsme se shodli. Další prostředky jsme získali od Prahy a Česká golfová federace nám přislíbila finanční pomoc reprezentantům na letošní evropský šampionát týmů.

Ještě finančně náročnější jsou zahraniční turnaje. Stačí taková podpora?

Řeknu to takhle, Evropský pohár letos zahrnuje dvanáct turnajů a naše reprezentace pojede na pět. Důvodem jsou právě finance. Nejsme profesionálové, každý má své zaměstnání a vzhledem

k tomu, že většinu si všichni platí ze svého, je každý zahraniční turnaj dost velkou zátěží v rodinném rozpočtu. Jinak se ale musím pochlubit, že český hendigolf má v zahraničí velmi dobré jméno, získali jsme několik titulů evropských šampionů, pořádáme mezinárodní turnaje a vloni jsme uspořádali i Mistrovství Evropy. Jako určitý výraz ocenění je i fakt, že generální sekretář CZDGA Jana Brábníková byla vloni zvolena do Evropské golfové asociace hendikepovaných (EDGA) na pozici Executive Assistant.

pak dobrou přípravu na paralympiádu, kam už by měl být hendigolf zařazen.

VÍCE NA WWW.CZDGA.CZ
ZA ROZHOVOR DĚKUJE JINDŘICH ŠTĚPÁNEK
FOTO: JANA BRÁBNÍKOVÁ

KATEGORIE POSTIŽENÍ

(dle mezinárodně používaného dělení)

- mentální postižení
- sluchové postižení
- spastické postižení
- tělesné postižení
- zrakové postižení

A cíle pro letošní rok?

Ukázat dalším lidem s postižením, že mohou hrát golf. A zejména dětem ve školách přiblížit, že golf je jedním z mála sportů, kde mohou hrát zdraví s postiženými. České reprezentaci hendigolfistů

z Itálie, kde měřil jeho odpal rovných 300 metrů. Největším úspěchem je však titul evropského šampiona ve stablefordové kategorii v roce 2015, který potvrdil i vloni. Je členem reprezentačního týmu CZDGA, zhruba každý druhý zahraniční turnaj si platí sám a jeho hlavním cílem je účast na paralympiádě. A letos? „Chtěl bych snížit hendikep pod 15 a být nejlepším v Česku.“

RADOST Z KAŽDÉHO ÚDERU

Dnes pracuje v agentuře cestovního ruchu. Znamená to mimo jiné, že řídí auta (a někdy dokonce autobus) s manuální převodovkou, automat nepotřebuje. Jezdí s kamarády také na moře, kde kormidluje ne zrovna malé plachetnice.

A když se ho zeptáte, co pro něj dnes ztráta nohy vlastně znamená, ani chvilku neváhá. „Ono mi to vlastně hodně přineslo. Naučil jsem se neřešit hloupostí, neztrácet čas maličkostmi a užívat si golf jinak než doposud. Dávám na radu trenérky, že i na špatnou ránu se lze dívat pozitivně. Zahrál jsem do bankru? Aspoň potrénuju hru z písku! Rána šla do lesa? Tam jsem dnes ještě nebyl, musím vyzkoušet nízký úder pod větvemi. A tak je to vlastně v životě se vším.“

CZDGA

Česká golfová asociace hendikepovaných (CZDGA) je spolek, který vznikl v roce 2009. Jeho cílem je umožnit co největšímu počtu dětí, mládeže a dospělých s tělesným postižením přístup ke golfu. Je plnohodnotným členským subjektem ČGF a od roku 2010 členem Evropské golfové asociace hendikepovaných (EDGA), jež usiluje o zařazení hendigolfu do programu letních paraolympijských her 2020.

Ve svých řadách CZDGA sdružuje hráče po amputaci končetin, po ochrnutí od narození či po úrazech, vozíčkáře, hráče se zrakovým nebo sluchovým postižením, mozkovou obrnou, roztroušenou sklerózou či s neurologickým onemocněním, které postihuje pohybový aparát.